

به نام خدا

۴۸۹
۵۰۰

مبانی جامعه شناسی

تألیف:

دکتر امان فرائی مقدم

عضو هیأت علمی دانشگاه (Ph.D.)
در جامعه شناسی

سرشناسه	: قرآنی مقدم، امان، ۱۳۱۹ -
عنوان و نام بدیدآور	: مبانی جامعه‌شناسی / تالیف: امان قرآنی‌مقدم؛ وضعیت ویراست
مشخصات نشر	: [ویراست ۲]، ویراستاران: محسن کرمانی‌بور، نادره موسوی . مشخصات ظاهروی
شابک	: تهران: ابجد، ۱۳۹۷ . ۴۱۰ ص.: جدول، نمودار.
موضوع	: ۹۷۸-۹۶۴-۶۴۱۷-۹۰-۸
موضوع	: فیبا
موضوع	: جامعه‌شناسی/Sociology
موضوع	: جامعه‌شناسی — آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
Sociology -- Examinations, questions, etc. (Higher)	:
رد بندی کنگره	: HM۶۰.۶/۱۳۹۷ ف۲/۴
رد بندی دیوبی	: ۳۰۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۵۶۶۵۱

مبانی جامعه‌شناسی تألیف: دکتر امان قرآنی مقدم

ویراستاران: محسن کرمانی‌بور / نادره موسوی
چاپ چهارم (ویرایش دوم چاپ پانزدهم انتشارات ابجد)

سال ۱۴۰۱/چاپ و صحافی: محسن
قطع: وزیری/۴۱۰ صفحه / تیراز: ۲۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۴۱۷-۳۶-۶

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.»

قیمت: ۱۵۰۰۰ اتومان

تهران: خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران
خیابان ۱۲ فروردین - کوچه‌الوندی - پلاک ۱۶ - واحد ۱
📞 ۰۶۶۴۰۱۸۳-۶۶۴۱۵۱۰۳
📱 ۰۹۱۰۱۲۲۸۱۸۵
🔗 abjad.publication
✉️ Mohsen.kermanipour@yahoo.com

سخن ماشیر

لسترس روز افزون رشته های دنالون علوم انسانی به ویژه
جامعه شناسی دلایل حاجیه خاصی برخوردار است، درگردنخ های چهار جانبه
ای رئیشورهای مختلف جهان پیدا آورده است.

آن رات ابتداء همراه است - های در زمینه علوم انسانی
روالتاسی، روانتشی (جامعی دغیره متشکرده)، آینه ای از اسلام
پیشگویت راه های اسلام، صفات آمایی راسته ایان و ای ای عالم
را تحقیق مخواه (من حاجه شناسی) این رئیشورهای زیور
طبع آراء و تقدیم را شجاعی عذری و علاوه مندان را تشنج جامعه شناسی
می نماید.

این راست موجب رضایت هر چه بسیار را سر برانگردان گردید.

محمد رضا پور

فهرست

فصل اول (کلیات و مفاهیم)

۱-۱- جامعه‌شناسی ۲۳
۲-۱- تعریف جامعه‌شناسی ۲۴
۲-۱-۱- تعاریف ناظر بر کلیت جامعه ۲۴
۲-۱-۲- تعاریف ناظر بر روابط درونی ۲۵
۲-۱-۳- تعاریف ناظر بر موضوعات خاص جامعه شناسی ۲۶
۳-۱- پدیده‌های اجتماعی تام ۲۸
۴-۱- تعریف جامعه ۲۸
۵-۱- تقسیم‌بندی جامعه‌شناسی ۲۹
۵-۱-۱- جامعه‌شناسی ایستا یا سکونی ۲۹
۵-۱-۲- جامعه‌شناسی پویا یا حرکتی ۳۰
۶-۱- حدود جامعه‌شناسی ۳۱
۶-۱-۱- جامعه‌شناسی خرد ۳۱
۶-۱-۲- جامعه‌شناسی کلان ۳۲
۷-۱- جامعه‌شناسی از لحاظ هدف ۳۲
۷-۱-۱- اهداف نظری ۳۲
۷-۱-۲- اهداف عملی ۳۳
۷-۱-۲-۱- ایده آلی ۳۳
۷-۱-۲-۲- کاربردی ۳۴
۸-۱- جامعه‌شناسی از لحاظ موضوع ۳۴
۹-۱- رشته‌های جامعه‌شناسی ۳۶

۳۶	۱-۱- قلمرو جامعه‌شناسی
۳۷	۱-۱- اجتماع و جامعه
۳۸	۱-۱-۱- اجتماع
۴۰	۱-۱-۱- جامعه
۴۰	۱-۱- پدیده‌های اجتماعی
۴۶	منابع و مأخذ فصل اول
فصل دوم (تاریخچه مطالعات و تفکرات اجتماعی)	
۵۱	۲-۱- مقدمه
۵۲	۲-۲- دوران تفکرات و مطالعات اجتماعی
۵۲	۲-۲-۱- عهد قدیم
۵۳	۲-۲-۱-۱- سقراط
۵۳	۲-۲-۱-۲- بقراط
۵۴	۲-۲-۱-۳- سوفسٹایان
۵۴	۲-۲-۱-۴- افلاطون
۵۶	۲-۲-۱-۶- قرون وسطی
۵۸	۲-۳- مطالعات و تفکرات اجتماعی
۵۸	در ایران و سرزمین‌های اسلامی
۶۱	۲-۳-۱- فارابی
۶۵	۲-۳-۲- ابوریحان بیرونی
۶۵	۲-۳-۳- ابن خلدون
۷۲	۲-۴- مطالعات و تفکرات اجتماعی
۷۴	۲-۴-۱- فلسفه تاریخ
۷۹	۲-۴-۲- منتسکیو
۸۰	۲-۴-۳- سنت سیمون

۸۱.....	۲-۵-۵- تکوین جامعه‌شناسی به عنوان علم مستقل
۸۱.....	۲-۵-۱- آگوست کنت
۸۲.....	۲-۵-۱-۱- طبقه‌بندی علوم از نظر آگوست کنت
۸۳.....	۲-۵-۱-۲- جامعه‌شناسی آگوست کنت
۸۴.....	۲-۵-۱-۲-۱- جامعه‌شناسی ایستا (استاتیک)
۸۴.....	۲-۵-۱-۲-۲- جامعه‌شناسی پویا (دینامیک)
۸۴.....	۲-۵-۲- امیل دورکیم
۸۵.....	۲-۵-۲-۱- آثار و عقاید دورکیم (دید کلی)
۸۷.....	۲-۵-۲-۲-۱- تقسیم کار اجتماعی
۸۹.....	۲-۵-۲-۲-۲- خودکشی
۸۹.....	۲-۵-۲-۲-۳- قواعد روش جامعه‌شناسی
۹۲.....	منابع و مأخذ فصل دوم
فصل سوم (جامعه‌شناسی و سایر رشته‌های علوم اجتماعی)	
۹۷.....	۳-۱- مقدمه
۹۸.....	۳-۲- تاریخ
۹۹.....	۳-۳- رابطه محیط طبیعی و جامعه (جغرافیای انسانی)
۹۹.....	۳-۳-۱- تأثیر محیط طبیعی در جامعه
۱۰۰.....	۳-۳-۲- تسلط جامعه بر محیط
۱۰۲.....	۳-۳-۳- جغرافیای انسانی
۱۰۴.....	۳-۳-۳-۱- بوم‌شناسی انسانی یا اکولوژی انسانی
۱۰۷.....	۳-۳-۳-۲- ریخت‌شناسی اجتماعی یا مورفولوژی
۱۰۸.....	۳-۴- مردم‌شناسی
۱۰۹.....	۳-۵- تفاوت مردم‌نگاری با مردم‌شناسی
۱۱۰.....	۶- جمعیت‌شناسی